

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON CONFEDERATION OF NORWEGIAN ENTERPRISE

Postadresse Postal Address
Postboks 5250 Majorstuen
NO-0303 Oslo
Norway

Adresse Address
Essendrops gate 9
Oslo
Norway

Org.nr. Org.no
NO 955 600 436 MVA

Telefon Telephone
+47 23 08 80 00
Telefaks Telefax
+47 23 08 80 01

E-post E-mail
firmapost@nho.no
Internett Internet
www.nho.no

Finansdepartementet

postmottak@fin.dep.no

Vår dato 28.03.2011

Deres dato 15.02.2011

Vår referanse 338300/PAN

Deres referanse 11/810

Innspill til revidering av strategi for bærekraftig utvikling

Næringslivets Hovedorganisasjon viser til brev av 15. februar 2011 der det bes om innspill til arbeidet med å revidere Regjeringens strategi for bærekraftig utvikling.

Det legges opp til at rammeverket for den nåværende strategien i hovedsak blir videreført, og det bes om innspill på rapportering og indikatorer, samlet fremstilling av bærekraftig utvikling, og indikatorer for livskvalitet.

NHO vil konsentrere sitt innspill om en samlet fremstilling av bærekraftig utvikling, som etter vårt syn er det sentrale punktet for videre politikktutforming og av stor betydning for næringslivet. Vi vil også kort kommentere rapportering og indikatorer. NHO viser forøvrig til vår høringsuttalelse til NOU 2009:16 Globale miljøutfordringer – norsk politikk av 16. desember 2009.

Rapportering og indikatorer

De 18 indikatorene gir hver for seg en grei rapportering av tilstanden på de utvalgte områdene. Vi finner likevel grunn til å stille spørsmål ved valg av indikatorer og hvor representative de er for konseptet "bærekraftig utvikling". De reflekterer i liten grad sammenheng og drivkrefter, og blir dermed kun en isolert opplisting av parametre på noen spesifikke områder. Ut fra en samlet gjennomgang av bærekraft for Norge, vil det synes naturlig å revurdere indikatorene. Det er behov for indikatorer som fanger opp helhetsutviklingen sett i et større perspektiv. Tilsynelatende positive endringer og trender i Norge kan ha negative effekter regionalt eller globalt. Valg av indikatorer bør være resultat av en grundig analyse av alle sammenhenger og drivkrefter.

Vi mener også at indikatorene i større grad må bli operasjonelle og gi bilde av spesifikke utfordringer. Eksempelvis viser indikator 9, samlet energibruk per enhet brutto nasjonalprodukt, fallende energibruk per BNP. En reell utfordring som energieffektivisering i bygg blir likevel ikke synliggjort i slike framstillinger. Potensialet for energieffektivisering i bygningssektoren på 10 TWh årlig innen 2020 blir i for liten grad utløst, og den reelle implementeringen rapporteres heller ikke i bærekraftsammenheng.

Samlet fremstilling av bærekraftig utvikling

Næringslivets bevissthet om bærekraftig utvikling har økt mye siden begrepet ble introdusert for snart 25 år siden. Bærekraftig utvikling framstår nå som premissgiver for viktige beslutninger, spesielt innen energi, klima og bruk av naturressurser, og det definerer en ny konkurransearena for bedriftene. Begrepet har etter hvert også blitt gjort bedriftsrelevant, ikke minst gjennom

organisasjoner som World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), der NHO er norsk partner. Konsepter og verktøy er knyttet til øko-effektivitet, livsløpsvurderinger og samfunnsansvar gjennom verdikjeden. Fremover vil mange nye forretningsmuligheter komme fra "det grønne kappløpet"; raskere utvikling og bruk av ny teknologi, og mer resirkulering og gjenbruk.

Norge har en åpen økonomi og et konkurranseutsatt næringsliv. Et av de viktigste konkurransefortrinn er miljø- og ressurseffektivitet med basis i våre betydelige naturressurser. Norske bedrifter er langt fremme på disse områdene. Klimapolitikken, energipolitikken og forståelsen av bærekraftig utvikling vil være avgjørende for veien fremover. Den store svakheten ved Regjeringens arbeid med bærekraftig utvikling er at den ikke viser sammenhengen mellom næringspolitikk og verdiskaping, energipolitikk og klimapolitikk. Koplingen mellom mål og virkninger nasjonalt, regionalt (EU) og globalt blir også svak og tidvis usynlig.

Norges rolle som energistormakt i Europa og stor eksportør er basert på petroleum, og på en energiintensiv prosessindustri fundert på fornybar vannkraft. Fallende oljeproduksjon medfører behov for teknologiutvikling og tilgang til nye områder, og prosessindustriens fremtid i Norge vil være avhengig av det langsiktige energibildet, både med hensyn til tilgang og pris. Vår vannkraft – og fortsatte utbyggingsmuligheter - kan spille en balanserende rolle i elektrisitetsforsyningen i Europa, forutsatt utvekslingskapasitet. Også for annen fornybar energi ligger det godt til rette i Norge. Det er et stort, ikke utløst potensial for energieffektivisering i bygg. Norsk prosesskompetanse, verdikjedetenking, nærhet til gassen, energieffektivitet og utslippsintensitet tilsier også at det er vi som kan utnytte gassen mest klimavennlig. Alle disse energiaspektene kommer lite frem i den nasjonale bærekraftstrategien og måten det rapporteres på.

Klimapolitikken gir føringer for norsk energi- og næringspolitikk. De globale klimaforhandlingene går sent. Derfor vil myndighetenes beslutninger i lang tid fremover mest sannsynlig bli tatt på regionalt (EU) og nasjonalt nivå, uten den tilstrekkelige globale forankringen. Mål og konsekvenser må belyses også i en norsk bærekraftpolitikk. Ensidige klimapolitiske tiltak vil straffe norsk næringsliv som konkurrerer i globale markeder, og vil ikke bidra til reelle globale utslippsreduksjoner. En norsk bærekraftstrategi som ikke synliggjør disse sammenhengene svikter sitt formål.

Det vil også i fremtiden være behov for fysiske varer. Norge er godt posisjonert til slik produksjon, både mer ressurseffektivt og bærekraftig enn noen andre. Det er derfor både god næringspolitikk og god miljøpolitikk at vi satser på det vi er gode på; vår marine sektor, olje- og gassklyngen og fornybar kraftproduksjon i kompaniskap med energiintensiv materialteknologi. Et videre arbeid mot lavutslippssamfunnet betinger mer bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi, og krever en annen samfunnsorganisering og nye arbeidsmåter. Et skifte av fokus fra produkter til tjenester kan gi mindre material- og ressursbruk. Bruk av moderne kommunikasjonsteknologi åpner for fjernsamarbeid, mindre ventetider og mindre fysisk forflytning og blir viktig for fremtidige utslippsreduksjoner. Norge må posisjonere seg for å ligge i første rekke internasjonalt på dette feltet. For å få til denne utviklingen, trenger norsk næringsliv konkurransedyktige betingelser for forskning og utvikling, demonstrasjon og kommersialisering av nye teknologiske løsninger. En nasjonal bærekraftstrategi må ta opp og gi føringer på alle disse områdene.

Næringslivet i Norge vil fortsatt spille en sentral rolle i utviklingen av produkter og tjenester som løser bærekraftutfordringen. Løsninger avhenger av myndighetenes rammebetingelser og markedet. Riktig utviklet og forvaltet kan dette gjensidige forholdet gi store forretningsmuligheter, selv om det også medfører behov for omstillinger. Behovet for samarbeid og samspill øker.

NHO ser et stort behov for en samlet politikk for Norge ut fra et ressurseffektivt bærekraftperspektiv. Der kan forholdet mellom nasjonale tiltak og globale virkninger synliggjøres, rollene, behovene og forventningene til myndigheter, næringsliv og forbrukere klargjøres, og realistiske virkemidler for

gjennomføring drøftes. Da får vi en bærekraftig plattform for å bygge Norge som fremtidens miljø- og energinasjon og også videreutvikle en sterk, kunnskapsbasert økonomi. NHO deltar gjerne i videre drøftinger om et slikt initiativ.

Vennlig hilsen

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON

Område næringslivspolitik

Petter Haas Brubakk
Direktør